

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy ivon és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadjatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉNEZ
czimzendő.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök Dr. Berde Áron; Girsik János, Szabó Sámuel, Vörös Sándor,
felelős szerkesztő: Gamauf Vilmos.

Tartalom: A szőlőszedés és behordás módjai. Mór ágyi István. — A kolozsvári baromfi-kiállításról. — Kolozsvár gyümölcsészete és szőlőszete. VII. Szentgyörgyi Lajos. — Kolozsvári kerületi bizottság gazdasági helyi bizottságainak ügyrende. — Egyleti mozgalmak: Vál. ülés szeptember hó 10-én — Előfizetési felhívás a „Kiallítás Utmutatóra”. — Egyveleg: Szeptember havi meteorológiai észlelések. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetés.

A szőlőszedés és behordás módjai.

E t. kintetben nálunk a sok helyütt még inpracticus anyag, idő és pénz pazarlással járó módokkal találkozunk s valóban nem ártana, ha ezt az eddiginél sokkal nagyobb figyelemben és számító megfontolásban részesítenők.

Igen messze vezetne, ha mind azon eljárásokat, melyeket e téren czélszerűnek láttam és tapasztaltam, körülményesen leírni akarnám; miért is kénytelen vagyok az erre vonatkozókat röviden összefoglalva ide iktatni.

Magánál, a szorosán vett szőlőszedésénél a következők veendőek figyelembe:

1. A szőlőt lehetőleg száraz meleg időjárás alkalmával kell szedni, mert harmattal, köddel, esővel sok 5—10% viz is kerülhet mustunkba s e mellett a hideg must nehezen indul erjedésbe, a mi erjességre vagy kellő meleg pinczék hiányában borainak tisztulásának s fejlődésének rovására lenne.

Kivételt ezen szabály alól csak a veres bort adó szőlőfajok képezhetnek, melyek meleg idők alkalmával inkább hűvössel, azaz reggel és este felé szedendők, mert ezek nagyobb hőmegbeni erjedésénél tulságos meleg fejlődhetik, a mi ismét azok színanyagára lenne káros befolyással.

2. Távolabb eső szőlők vagy a sajtóháztól messzebb eső részek előbb szüretelendők; mert ezek a lopásnak kitéve vannak s mivel esetleges rossz idők beállásával, azok leszüretelése sokkal több bajjal járand.

3. Ügyelni kell arra, hogy a szedők az érletlen vagy érés előtt megfonnyadt savanyu, nagyon rothadt, darázsok által meg-

rágott eczet szagu vagy földes fürtöket, beszáradt bogyókat vagy fürtrészeket, szőlőleveleket az épek közé ne szedjék, mert mindezek nem csak a borok minőségére hatnak károsan, hanem azon kívül még a borok idővel megromlását, penész izét, nyulósodását vagy megecsetesedését is vonhatják maguk után.

Ez utóbbi szempontból, különösen szigoruan ügyelendő arra is, hogy úgy a szüretelők, mint a sajtó házban dolgozók munka közben kenyérrrel ne járjanak.

4. A szedésnek lehetőleg gyorsan, fenakadás és anyag veszteség nélkül kell eszközöltetnie, mit a szüretelést vezető csak az által érhet el, ha a szőlő mennyiségéhez megkivántató szedőket és szőlőhordó puttonosokat munkába állítva kellőleg felügyelteti (10—12 szedőre egy felügyelő); másrészt pedig ha a munkásokat jó eszközökkel, czélszerű szüretelő dézsákkal, szüretelő ollóval látja el. A szőlős gazdák legnagyobb része feleslegesnek tartja ezen felsorolt intézkedéseket, pedig ha összegyűjthetné a szüretelők rossz dézsáiból, vagy pláne kosarai-ból kifolyó szőlőlevet, megszámlálhatná a szedők által letépett vagy életlen kaczraikkal levágott fürtökről, lehulló, fel nem szedett, sőt lustaságból kifolyólag inkább készakarva eltaposott bogyókat; ha számba venné azon perczeket, melyeket a szedők kellő felügyelők hiányában dologtalanul elfecsegnek: ugy bizonyára belátná, hogy az ily intézkedések és czélszerű eszközök rövid idő alatt kifizetik magukat, sőt kissé nagyobb szőlőkben még szép hasznot is biztosítanak.

5. A mint azt a tapasztalatból tudjuk, nemcsak a különböző szőlőfajokból nyerünk különböző minőségű borokat, hanem egy ugyanazon fajból is jobb fekvés alatt, jobb-, rosszabb fekvés alatt silányabb anyagot nyerünk, sőt tapasztalhattuk azt is, hogy egy ugyanazon tőke fürtjei között is különböző fokú fejlődésű fürtöket találunk, így pl. a tökemüvelet módoknál a földhöz közelebb lógó fürtök, a szálvesszős műveletmódoknál pedig a szálvessző kiindulásánál és végén levők edesebbek; a

napsütötte déli oldalon jobbak, mint árnyékban vagy a tőke északi oldalán levők stb. Ezekből folyólag már most az válik kérdéssé, hogy mi czélszerűbb: a szőlőt mind együvé, vagy pedig a javát válogatva külön szedni le.

Erre nézve a körülmények határoznak, melyek közül egyrészt megfontolandó az, hogy a válogatva szedés által milyen eltérő minőségű, illetve értékű borokat nyerhetünk, másrészt pedig hogy borainkat jobban miként értékesíthetjük: ugy-e ha összeszedéssel egyféle közép minőségű és áru, vagy válogatva szedéssel olcsóbb, silányabb és finom drágább borokat állítunk elő.

Ugyan ily megfontolás alá esik az is, midőn az arra való szőlőfajok tökéletes vagy tulérésig hagyása válik kérdéssé. Nagyobb szőlőbirtokosoknál, hirneves borvidéken, nagyobb város közelében, kizárólag kitünő anyagnak ellőállíthatása alkalomával stb. minden esetben kifizetheti magát, sőt a kisebb birtokra is legtöbb esetben előnyös lehet az főleg, ha válogatás következtében nem sok silány anyagra van kilátása s azt házi szükségletére, vagy egyebütt is jól értékesítheti, sőt ha a szükség úgy kívánja még megengedett természetes uton módon még javítani is tudja.

Még sokféle combinatiót lehetne e tekintetben felállítani mind az által ezeket mellőzve áttérni a válogatva szedés módjaira, melyre nézve röviden csak annyit jegyeznek meg, hogy kevert fajú szőlőkben az egyes fajok külön szedését, vagy pedig a java szőlőnek a silánytól elkülönítve szedését sohasem czélszerű egy izben szedetni oly formán, hogy két-két szedő közül az egyik ugyan egy időben a javát, míg a másik a silányát szedje, hanem sokkal czélszerűbb, ha a java szőlőszedésére a legügyesebb értelmesebb szedőket használjuk s az ezek által visszahagyott silányokat pedig utánuk leszedetjük.

Ily módon járhatunk el a nemes rothadt s asszu furtók válogatva szedésénél is azon megfontalással, hogy az asszu szemek különválogatása, nemkülönben a nemes rothadt furtók még tüzetesebb megválogatása az arra alkalmas párkánnyal ellátott sortírozó asztalokon több ahhoz értő értelmes munkásokkal eszközöltetik.

Utóbbi neme e sortírozásnak azonban csak a leghíresebb borvidékeken s a már felhozott körülmények legkedvezőbb összejátszása mellett ajánlható, pl. Tokaj hegyalján, Rajna mentén stb.

A leszedett szőlőnek, helyes okoszerű uton-módon behordása sem lényegtelen kelléke a rendszeres szüretnek s a körülményeit tökéletesen ismerő szüret vezetőtől megkivánható hogy ő ezt is viszonyaihoz képest a legpraktikusabban, azaz úgy intézze, hogy terményét anyagvesztesség kockázatása nélkül, erőt és pénzt kimérvé, juttassa rendeltetése helyére.

Bár a szőlő behordására sok körülmény bír módosító befolyással, mindazonáltal czélszerűnek tartok néhány behordási módot röviden leírni, hogy ezáltal a kevesebb tapasztalattal bíró szőlős gazdáknak némi útmutatással szolgálhassak.

Pár holdas kis szőlőknél, hol a sajtóház és pincze magában a szőlőben kedvezőleg van elhelyezve, ott a behordás nem sok gondot ad. Legegyszerűbben puttonosok által vagy az arra alkalmas rudas csebrek segítségével szállítható a szőlő a

sajtóházba. Több holdas szőlőknél, hol a vízvezetők gyanánt is szolgáló igen szükséges közlekedő utaknak hiányozni nem szabad, itt már a sajtóháztól távolabb eső részekről szekereken kell a szőlőt szállítani, mert az emberi erő a nagy távolság megkivánta sok jövés-menés miatt haszontalanul elforgácsolódik, szóval nem fructificálható. Az ily behordásnak a lehető legczélszerűbb módját láttam gróf Zichy Ferencz érdiőszegi k. b. 102 holdas szőlőjében, hol is a szőlő puttonokban igen czélszerű 2' átmérőjű kerekkel ellátott alacsony, helyben megfordulható oly széles és hosszú szekereken szállítatik, hogy két sorban egymás tetejébe helyezett két puttonnal egyszerre 36—40 putton foglalhat helyet. Ezen módnak azon kiváló előnye van, hogy a szőlő fel- és lerakás pár perc alatt eszközölhető, a mely által elért munkaidő és pénz megtakarítás mellett a szükségeltető szekérbe és puttonokba fektetett összeg ugy szőlővén számításba sem vehető, mert ez már egy-két szüret alkalomával megtérül, azután pedig évente jelentékeny megtakarítást és hasznot biztosít.

Sokkal több megfontolást, előrelátást, munkaerőt és pénzt igényel a behordás sajtó és pincze szőlőtől távollétében.

Ily esetekben a szőlőt különbözőleg szokták szállítani és pedig legközönségesebben kifenekelt, fejre állított, nyitott hordókban, melynél rendszeren (az utak jóságához viszonyítva) két hordóban 10—12 akó csemegét szoktak felrakni. A ki ismeri ezen transzportálás számos hátrányait, melyek közül csak a le- és felrakás lassu voltát, terményünknek a szállítás alatt lopásnak kitéttét, vagy rendszeren rossz karban levő szőlőutainkon kilyőtyögtes vagy plano elfordulás következtébeni kárba menetetét stb. az ezen primitív szállítási módot bizonyára nem követendő, az egyszeri gazda is csak akkor aplicálta, mikor nála a zsidó adósság fejében kőser bort készítettett, hogy a béresek a patakon át szállított csemegét minél kényelmesebb módon megkereshetessék.

Távol szállításnak igen czélszerű módját látni a klostereuburgi szüretelésnél, hol a szőlő csupán csak borlétrán álló 20—25 akós lajtokban eszközöltetik, a melyeknek akna dugó helyébe egy négyszeg lábnyi nyílás van hagyva, a melyre tett alacsony garatra helyezett szőlő-malom által megzozott szőlő egyenesen a lajtba kerül, vagy pedig nemesebb szőlőfajok előbb megbogyóztatván a garaton át a lajtba töltetnek.

A lajt megteltével a nyílás egy szalma párnával bélelt ajtóval, a mely láncz és guzs segélyével mozdulatlanul reáerősítetik — elzaratik.

A csemegének présháznál lerakása is igen czélszerűen és gyorsan történik, a mennyiben a néhány lépcsőnyire a földszint alatt épült sajtóház egy ablak nyílásánál a szekér megállván, a lajt ajtaja felnyitatik s 2—3 kecskeköröm alakulag vasalt emeltyű rud segélyével a lajt egy facsatornára hengerítetik, a melyen át a csemegé 2—3 perc alatt egyenesen az ott használt nagy bálvány sajtárba, vagy pedig nagy kádba ürítetnek.

Rajna mellékén, hol a nemes rothadt szőlőcsemegéje már nagy értéket képvisel, ott a rendes körülmények között a szőlő

jében megzuzott és lebogyózott szőlőt kisebb 3—4 hectoliteres lajtokban, melyek felül lakattal elzárhatók, hátul pedig rendes bordó-ajtóval bírnak, egy jármás ökör vagy egy ló által vont kétkerekű taligán hordatnak a sajtóházba, hol is a lajt alacsony kádakhoz faraltatván, a vonó állat rudtartó szíjja kikapcsolatik s a lajt arra billentése által annak tartalma pár pillanat alatt kiürítettik.

(Közérdek.)

Mórágyi István.

A kolozsvári baromfi-kiállításról

a „Gallus“ legújabb — 9-ik — száma a következőket írja:

A kolozsvári baromfi-kiállítás, mely szeptember 1—3-kán a tenyészállatkiállítással egyidejűleg tartatott meg, bár igen szerény mérvűnek mondható, a múlt évihez képest mégis nagy haladást mutatott.

A baromfiak elhelyezésére egy inkább csinos, mint gyakorlati kis pavillon emeltetett fából, mely azonban mégis sokkal czélszerűbb, mint a múlt évi sötét és kényelmetlen ketrecek.

A legjelesebb anyagot Veress Aranka kisasszony (Kolozsvár) és hr. Bánffy Ádám és Ernő, valamint Kovásznay Zsigmond (Nagy-Abony) urak állítottak ki. Veress Aranka igen szép Cochinjai, melyek azonban díjra nem pályáztak, általános feltűnést keltettek. Báró Bánffy Ádám emdeni ludjai és Peking kacsa, valamint Báró Bánffy Ernő Aylesbury kacsa és Houdan tyukjai bármely nagyobb kiállításban is sikeresen versenyezhetek volna a díjért. Ezek ki is lettek tüntetve és egy-egy arannyal díjazva. A specialis erdélyi fajta kopasznyaku tyukokat csak Kovásznay Zsigmond Nagy-Abonyból állította ki egy igen sikerült kendermagos törzsben, mely már az idei bécsi internacionális baromfi-kiállításban is ki lett tüntetve. Ezen törzset a kiállító dicsérő okmányban részesült, mivel pénzdíjat — mint nem erdélyi tenyésztő — a kiállítási szabályok szerint nem kaphatott.

Kiállítva volt mintegy 130 drb baromfi. Feltűnő volt, hogy a közönséges házi fajtlából csak egy törzs kacsa és egy törzs tyuk volt bemutatva, az utóbbi pedig igen silány példányokban; ez azt jelenti, hogy a Királyhágón tuli tenyésztőink vagy a közönséges házi fajtákra mi súlyt sem fektetnek, vagy pedig azt, hogy azt hiszik, mikép a kiállításokra csak valami különöst, rendkívülit lehet küldeni. Mindkét nézet hibás s tekintetben jó volna, miután a „Gallus“-nak a Királyhágón tul csak három előfizetője van, ha az „Erdélyi Gazda“ az ottani tenyésztőket felvilágosítaná. Különbömben maga azon körülmény, hogy az egyedüli magyar baromfi-tenyésztési szaklapnak a Királyhágón tul csak három előfizetője van, élénk bizonyossága annak, miszerint ott a baromfi-tenyésztésnek edes kevés jelentőséget tulajdonítanak, mert tudomások van a „Gallus“ létezéséről, hiszen azt hét évi fennállása óta az „Erdélyi Gazda“ több ízben ismertette és ajánlotta a gazdaközönségnek, előfizetési ára pedig nem oly nagy, hogy ezen nem nyereszkedési alapra fektetett szakfolyóirat megszerzését gátolná; azt pedig bátran mondhatjuk, hogy nincs a „Gallus“-nak egyetlen

len száma sem, mely oly tanácsot nem tartalmazna, melynek követése az előfizetési árt dúsán nem kárpótolná.

Ezen kis kitérésért bocsánatot kérünk t. olvasóinktól, de kénytelenek voltunk vele, a kiállításon látottak színezése végett.

Másként gondolkozik azonban „az erdélyi magyar gazdasági egyesület“, mely a baromfi-kiállítások rendezése által a tenyésztés ezen ágát emelni óhajlja s mely mint hírlík, bizonyos önállósággal bíró kertészeti szakosztálya mintájára baromfi-tenyésztési szakosztályt szervezni kíván és pedig oly módon, hogy az önálló baromfi-tenyésztési egyesületté alakulna át. Üdvözljük ezen közhasznú törekvést s sikert kívánunk hozzá.

Az idő az első két napon kedvezett a kiállításnak; a közönség sűrűen látogatta azt s kedvencz tartózkodási helye a baromfi-pavillon volt.

Nagyon fogunk örüdeni, ha a jövő évi kiállításon tapasztalni fogjuk, hogy a közönséges házi fajta baromfira nagyobb súly lesz fektetve s nagyobb számban s értékesebb példányokban fogunk vele találkozni.

Az idézett cikkhez a magunk részéről csak néhány szavunk van!

Hogy nálunk a baromfi-tenyésztés elhanyagolva nincs, azt a látogatott szárnyas-piaczokon kívül a nagymérvű tojáskereskedés bizonyítja, melynek egyik központjául épen Kolozsvár szolgál és melynek évi forgalma 1500 és 2300 metermázsa között váltakozott. Miután egy közönséges tojás állagos súlya 50 grammra tehető, fenti szám három millió, illetőleg négy és fél millió darab tojásnak felel meg!!! Az egyedüli indok a részvételre csak az lehetett, hogy a közönséges hazai fajtát nem ítélték elég méltónak a kiállításra; hogy pedig ez menyire téves nézet, azt már többször úgy általánosságban, mint különösen a baromfira vonatkozólag is kifejtettük. Öszintén fájjaljuk, hogy a felszólaló derék szaklap nálunk oly kevésbé van elterjedve, de hiszen más szaklapjaink is alig részesülnek kedvezőbb sorsban, mert a mezőgazdasághoz nálunk akárki ért, — a baromfiival pedig minden szolgáló „tud bánni“, tán csak nem fogják még ezt is a könyvből vagy újságból tanulni?! —

Van azonban fenti cikkben valami, a mi bennünket nagyon idegenszerűen érint és ez az „erdélyi magyar gazdasági egyesület“-féle kifejezés. E czimzést nem nálunk találták ki, mert hála Isten itt még azt tartjuk, hogy a mi erdélyi: az eo ipso magyar is! E „finom“ megkülönböztetést szász testvéreink csempészték be, kiknek királyföldi egylete, mint „erdélyi-szász“ szerepel; — hagyjuk meg nekik egyéb örömeik mellett ezt az ártatlan mulatságot is; de legalább ne utánozzuk! —

Kolozsvár gyümölcsészete és szőlőszete.

VII.

„A belvárosi kertek“.

Oda hagyva a sok nevezetességgel telt Korbuly kertét, a Keresztély Kálmán ur belső-királyutcza szegletén levő diszes kis kertjébe tértünk, hol hasonlóan igen sok szép és hasznos dologgal találkoztunk.

Szép rózsza gyűjteményén kívül kiváló faju szőlőkkel s finomabbnál-finomabb körtékkel és kajszinbaraczkokkal.

Sok érdemök van ebben Keresztély uréknak maguknak is, de a főérdem — különösen szőlőszeti tekintetben — e kert megalapítóját, Jusztí kapitány urat, a ház asszonyának néhai édes apját illeti. Ő plántálta be ide, évtizedek előtt, az itt most is szépen diszló Chasselasokat, Málvaziákat — abban az időben nagyon keresett Jakab szőlőt = kis fekete burgundit — s köztük elég nagy mennyiségű hazai fajt. Jól esett, látnunk itt is azt az általános haladó igyekezetet, melyről egyáltalában tanuskodnak kolozsvári kertjeink.

Innen Herepei ref. tiszteletes és Földesi városi tanácsos urak kertjébe jutottunk, hol hasonlóan szép szőlőkkel, dúsan termelt alma-körte ojtványokkal találkoztunk s elég jelével a haladásnak.

Ezek után az ev. ref. főtanoda melletti tanári kertekbe jutottunk, nevezetesen a néhai Sáni és Jancsó tanárok jeles telepítvényeibe. Már előre borsozott hátunk, hogy ezekben rábukkanunk a keresett rémre; tudva, hogy közvetlen szomszédjában vagyunk azon helynek, hol a mult ősszel élő példányaival ismerkedtünk meg annak.

Igen, a néhai Debreczeni tanár-féle kert mellé hozott hivatalos ügyünk. Elvégezve azonban az utcafelőli kertben sikertelen munkánkat, kissé szabadabban kezdtünk lélekezni s léptünk be a Sáni-féle kitűnő-szőlő gyűjteménybe s kezdtük meg vizsgálódásainkat, a kert mostani gazdája Hegedüs István igazg. tanár; ifj. Pataki Sándor városi tanácsi-biztos és Juhos Márton mócsi állami-iskolatanító urak jelenlétében és figyelmes segédkezésük mellett. Az első tökéleg megfigyelésénél a legkisebb hasonló kövecske, porszemecské is borzalmas helyzetbe hozott; ismervé, hogy csupán egy palánk = deszka-kerítés választ el az inficiált helytől, de hála a Gondviselésnek! több órán keresztül tett kutatásaink daczára sem találtunk rá az annyira ijedelmes gyökértetűre.

Mely ténykedés következtetni engedte, hogy a szomszédban avval a kiirtott 29 szőlőtökével, teljesen megsemmisített a mult ősszel még a magva is a phylloxerának. Vajha csak hirből hallanók annak létezését továbbra is! mint pl. a korábbi időkben. Hogyan áll különben most e kertnek ügye, van-e benne phylloxera? nincs-e? egész bizonyossággal nem tudjuk, annyit azonban hallottunk, hogy az őszön, — a mint a termés leszedetik — egy szálíg kiirtatik belőle a szőlő. (E kert gondviselete és vizsgálata egyedül Dr. Szaniszló tanár urra lévén bizva, kívül eset vizsgálatunkon s így arról való jelentéstételünkön is.)

Hogy azonban valósággal meg is történjék a tervezett kiirtás, kétszer is meg kellene hányni-vetni a dolgot. Nézetünk szerint generalis vizsgálatot kellene eszközölni s csak ha ismétellen találtatnék — különösen a kert más részében, mint a hól tavaly kaptunk, mondani ki teljesen, néhai Kócsi és Debreczeni tanároknak e kitűnő gyűjteményére a „feszítsd meg“-et.

Csaknem minden jelesebb faju megtaláltatik e három kertben az összes csemegeszőlőknek és pedig kitűnő fekvésük-

nél fogva, a legkorábban érőkön kezdve a legkésőbbben érőkig s épen ezért véghetetlen kárnak tartanók, hogy ha történetesen elsietett végzés hozaték ezek léte vagy nemléte fölött. A szoban levő kertben körtéfajok is szép választékban találhatók s különösen az Angoulémei hgnót rendszeren oly nagy példányokban, melyekhez hasonlót alig láttunk. Rövid története e kertnek az, hogy itt működtek Nagy Ferencz és Kócsi Károly e tekintetben is jeles tanárok vezették be áldott emlékü működésükkel az akkori tanuló ifjuságot ültetések, ojtások s másnemű kertészkedési fogások elsajátíttatása által a gyümölcsészkedésbe, kiknek elhunytával elfogyván e kertből az ojtvány, más czélokra rendeztetett be s így — közel 10 éve már — fájdalom megszünt minden legkisebb kertészkedési oktatás e főtanodánál, honnan pedig évenként — e tekintetben is — rendszeren adatott édes hazánknak egy-két pár kertészkedni szerető pap, tanár, tanító, gazda. A mint főnebb is jelzők, teljességgel nem óhajtjuk e kert szőlőinek megsemmisítését, de ha mégis a fatum vaskeze rá nyomná a bélyeget, hisszük, hogy a minden tekintetben nagyra törekvő és a fiatalságot is magasra törekedtető tanári kar, illetve főtanodai előjáráságnak gondja lesz arra, hogy e kert ismét magonc- és ojtvány-csemete s illetve gyümölcsészeti-tan helyiséggé alakíttassék.

Van egy néhány jelesebb Gregoire körtéfaj a más két kertben is, hol hasonló módon diszleznek s hozzák meg évenként dúz terméseiket. Sugy az ezek szomszédságában levő Szász Domokos ref. egyh. kerületi főjegyző, Szász Lajos ref. ének vezér, Parádi Kálmán tanár, ref. egyh. belső leányiskola, a tanári lakások végében levő ugynevezett „harangláb“-i kertek bőségesen szokták meghozni s hozták meg ez évben is soknemű speciális szőlő és gyümölcssterméseiket.

Hogy e kertek rég idő óta gondos kezekben vannak, bizonyítja a sok szép és jó holmiség, a mit itt látni és élvezni lehet. Innen Gothárd József ur házi kertjébe jutottunk, egy oly kis paradicsomba, melyhez hasonlót — ennek a mintájára lehetne ugyan alkotni, de ennek előzetes látása nélkül vajmi nehezen. Valóban mintaszerű kertecske, ugy 2—200 szőlőtökével s néhány legfinomabb faju körte és kajszin baraczkkal. Nem is tudhatni hány éve, hogy jeles senologunk plántálta növényeit, de igen is jól tudjuk, hogy mióta nagyobb lendületet vett a jelesebb szőlőfajok importálása, ültetése, ojtása, e kert szőlői folytonosan ki voltak téve a kicseréléseknek, minek folytán ma már e kis helyen csakis a legkiválóbb faju szőlőkkel találkozunk. S a mi még egyik igen nevezetes jó tulajdonsága e helynek az, hogy míg másutt 4—5 fok hideg forrázza le szép reményeinket, addig e kertben, elzárt voltánál fogva, a mint mondani szokták — még csak egy hajaszála sem görbített meg semminek. Ismeri is e kertet az egész város hozzáértő publikuma s élvezi nem egyszer annak gyümölcseit, kiváló gondos házigazdája és gazdasszonya jelenlétében.

Ez édent oda hagyva, egy a Dr. Finály egyet. tanár ur által birt, sétatéri kertbe vitt utunk, hol ismét igen nevezetes szőlőgyűjteménnyel ismerkedtünk meg. Nem régi ez ültetvény s épen ebből magyarázható ki, hogy figyelmes gondnok (a mint értesültünk a kath. status kertje), illetve gondos fel-

ügyelője oly hozzáértőleg rendezte be. Igen, mert könnyen talált belevaló szőlőanyagot, telve lévén városunk már ugy szőlőva ezek legválogatottabb fajaival. Van ugyan e gyűjteményben olyan is sok, mely teljességgel nem méltó ma már, hogy kertjeinkben helyet foglaljon. Termés nem nagy ugyan, mert kissé tulsűrű s különben is, a mint látszik, nem mivelletik kellő szakértelemmel. Itt is igen szép tőkékben láttuk az igéző szép Uvareginaet, Chasselasokat, Málvaziát, Zöld és sárga selyem szőlőket = Lindai Margitot s más hasonértékű kitünőségeket s igen szép termésben a válogatott faju gyümölcsfákat. E helyen is sikertelenül végzett vizsgátodásunk után, egy délutáni 6 órákor kiszekerezteünk isj. Pataki Sándor ur kívánságára az ő „hó-j a i“ gyümölcsös-szőlőjébe, hol örömtelt szívvel volt alkalmunk megismerni Pataki tanács-jegyző urban egy jövendőbeli kiváló gyümölcsészünket, igen életrevaló nézetekkel fölfegyverzett leendő előljáró gazdákat.

Hogy honnan meríti a fiatal városi előljáronk oly sok irányu egészséges nézeteit, nem bírunk tudomásával, legyen elég azonban annyit mondaniuk, hogy az ügyek iránt egész odaadással viseltető jó urunk igen szép reményekre jogosít.

Saját szavait idézve: „eddig is szerette a növényekkel bibelődni, de e néhány napi együtt lét, együtt munkálás örökre meghódította Pomona birodalmának.“ Gyönyörűséggel szemléltük már most is az igyekezetet, melyet itteni gyümölcsösében kifejtett s halgattuk azon törekvést, melyet további tervezetére nézve elénk terjesztett.

Bőviben láttunk itt is gyümölcsöt és pedig nemcsak sővárit, fejer párizst s más közönségest, de speciális fajokat is: Innen haza térve, elváltunk Juhos Márton mócsi állami-tanító barátunktól, a ki szintén az ügy iránti vágyból és szeretetből, két napon keresztül munkált velünk, mint önkéntes vállalkozó; megtanulván ez idő alatt, hogy a szőlőtőkék mely helyein és hogyan kell keresni a phylloxerát. Őrizzen a Gondviselés, hogy Mócs vidékén szükség legyen rá, de ha mégis úgy hozná a fátalítás, bizvást kérhetni föl e czélből Juhos urat, hogy betekintést eszközöljen.

Szentgyörgyi Lajos.

A kolozsvári kerületi kiállítási bizottság gazdasági helyi bizottságainak ügyrende.

1. §. Gazdasági helyi bizottságok állítatnak:

1. Décsen.
2. Beszterczen.
3. Maros-Vásárhelyt.
4. Dicső-Szent-Mártonban.
5. Nagy-Enyeden.
6. Tordán.

2. §. A gazdasági helyi bizottságot az illető megyei gazdasági egylet, (Beszterczen a gazd. fiók-egylet) elnöksége és igazgató választmánya képezi, melynek a kiállítás érdekében tartandó üléseire a minister által kinevezett és ott lakó kerületi bizottsági tagok is meghivandók.

3. §. A gazdasági helyi bizottság hatásköre kiterjed a megye mezőgazdaságára.

4. §. A helyi gazdasági kiállítási bizottságok a kolozsvári kerületi bizottsággal közvetlenül érintkeznek és utasításait ettől veszik. A kerületi bizottság határozatai ellen az országos bizottsághoz felelbezhettek.

5. §. A gazdasági helyi bizottság feladatai:

a.) a kiállítás iránt közérdeklődést ébreszteni és terjeszteni, a kiállításban való részvétellel az illető megye gazdáit serkenteni s megnyerni;

b.) a bejelentési ivatek kiosztani s azokat beérkezésük után a kolozsvári kerületi kiállítási bizottságnak csoportok szerint beosztva beterjeszteni;

c.) a részletes utasításokat a kiállítókkal megösmertetni;

d.) ugy a bejelentések beérkeztekor, mint a kiállítási tárgyak elkészítésekor az előbírálatot gyakorolni;

e.) a beküldendő kiállítási tárgyakat összegyűjteni és előnyös elküldésükről gondoskodni;

f.) a katalogus szerkesztésénél megbízható adatok áltai segédkezni;

g.) a kiállítás befejeztével a visszaérkező tárgyakat az illetőknek kiszolgáltatni;

h.) általán a kolozsvári kerületi bizottság utasításai szerint eljárni.

6. §. A gazdasági helyi kiállítási bizottságok határozataikat általános szótöbbséggel hozzák, szavazatok egyenlősége esetén az elnök szavazata dönt.

7. §. Az ülésekről a tagok az elnök vagy helyettese által a tárgysorozat közlése mellett írásbeli meghívás utján értesítetnek.

8. §. A gazdasági helyi bizottságok üléseiről jegyzőkönyvek vezetnek. E czéiből a bizottságok saját kebelükből jegyzőt választanak.

A jegyzőkönyveket az elnökön és jegyzőn kívül az ülésen előre kijelölt két tag hitelesíti.

A gazdasági helyi kiállítási bizottságok jegyzőkönyvei az ülés megtartását követő 14 nap alatt a kerületi bizottsághoz felterjesztendők.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1883. szeptember hó 10-én.

Tartott aelnök Szabó József elnöklete alatt, jelen voltak: Girsik János, Reich Albert, Filep István, Sárosy Pál, Tauffer Ferencz, Páll Sándor, Szenkowich Márton, Dr. Szentkirályi Ákos, Mócsa Sámuel, Vörös Sándor, Paget János és Gamauf Vilmos, egyleti titkár.

148. A julius 26-iki ülés jegyzőkönyve felolvastatott — tudomásul szolgálván, a mainak hitelesítésére: Girsik János, Szenkowich Márton és Tauffer Ferencz tagtársak kérettek fel.

151. Országos gazdasági egylet 683. sz. a. egyletünknek, mint szövetségi tagnak nyugtáját küldi meg — tudomásul szolgál.

152. Sárosy Pál tagtárs jelentése a patkoló kovácsok monostori tanfolyamáról — köszönettel fogadtatván, a nagyméltósága minsterium ennek nyomán felkérendő lesz, hogy

ezen annyira üdvös tanfolyamot a szükség szerint továbbra is fenntartani méltóztassék.

153. Ministerium 34,482. sz. a. tudatja, hogy a kolosmonostori alapítványi és szabadhelyekre általunk tett javaslatot helyben hagyta — örvendetes tudomásul szolgál.

154. Elnökség a téli időnyre az irodai órák szokásos megváltoztatását ajánlja — az irodai órák a téli szakban reggeli 8 órától déli 1 óráig fognak megtartatni.

155. Mezei Lajos végzei lakos egyesületünk évdíjas tagjai közé lépni óhajt — örömmel fogadtatván, kötelezvénye a pénztárhoz tételik át.

156. Ministerium a gazdasági egyesületek állapotáról és 1882 iki működéséről szóló jelentést küldi meg — köszönettel könyvtárra tételik.

157. Ministerium 30,025. szám alatt tudatja, hogy az enyedi tárlatra a segélyt és érmekeket utalványozta — köszönettel fogadtatván, a nagy-enyedi intéző bizottsághoz tételik át.

158. Ministerium 34,000. sz. alatt a gazdasági tanintézeteknél eladó Montagnei rozsról értesít — lapokban közlendő lesz.

159. Ministerium 35,778 sz. a. buza csávázási utasítást küld — takog között kiosztva lett.

160. Ministerium 37,548. sz. alatt Szabó József részére kedvezményes tenyészmarha vásárlást engedélyez — örvendetes tudomásul szolgál.

161. Háromszéki főispán Zonda József állatorvostanhallgatót segélyezésre ajánlja — miután egyesületünk e célra alappal nem rendelkezik, a kérvény itt tekintetbe vehető nem volt, de esetleges pártolás végett a nagyméltóságú ministeriumhoz fel fog terjesztetni.

162. Kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara 1881 és 1882-re szóló jelentését küldi be — a nagybecsű értékes munkát köszönettel könyvtárra tételik.

163. Klosterneuburgi intézet IX. évi értesítőjét küldi meg — tudomásul szolgál.

164. Lótenyésztési részvény-társulat programja az üggető versenyekről — tudomásul szolgál.

165. Udvarhelyi gazdasági egyesület október 1-én tartandó állatkiállítására hív meg — képviselőül Gyárfás Domokos tagtárs kéretik fel.

166. Trencsénmegyei gazdasági egyesület kiállítási meghívója — köszönettel fogadtatott.

167. Kecskeméti gazdasági egyesület kiállítási meghívója — köszönettel fogadtatott.

168. Csikmegyei gazdasági egyesület meghívója a gyergyószent-miklósi kiállításra — képviselőül Bakcsi Gáspár tagtárs fog felkérteni.

169. Sárosmegyei gazdasági egyesület október 1—3-iki kiállításra hív meg — köszönettel fogadtatott.

170. Szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület a jövő évi vándorgyűlést Deésre hívja meg — köszönettel vétetvén, elfogadás végett a nagy-enyedi gyűlés elé fog terjesztetni.

171. Aradi gazdasági egyesület 1881 és 1882-re szóló évkönyvét küldi be — köszönettel könyvtárra tételik.

172. Rosenthal Alfréd előterjesztése egy eredeti Hampshire down nyáj megalapítása iránt — tüzetes megbeszélés és véleményezés végett az állattenyésztési szakosztálynak adatik ki.

Hitelesítik :
Tauffer Ferencz,
Girsik János,
Szenkovich Márton.

Szabó József,
 egyleti alelnök.
Gamauf Vilmos,
 egyleti titkár.

Előfizetési felhívás*)

a „Kiállítási Utmutató“ című munkára.

Az 1885. évi országos általános kiállítás előmunkálatai annyira haladtak, hogy most már elérkezett az idő arra, hogy a kiállítás érdekében az egyes bizottságok működésüket tényleg megkezdjék s hogy a kiállítók a kiállításra vonatkozólag tájékozást szerezzenek s ennek alapján a kiállításra szükséges teendőket kellő időben elvégezzék.

A kiállítás szervezési munkálatai nem érdekelték közlebről a nagy közönséget, a közreműködőkre nézve is csak lokális jellegűeknek tüntek fel azok. Most azonban itt az ideje, hogy megismerje mindenki azon organizált testületeket, a melyek kezükben tartják a kiállítás szálait, elérkezett annak az ideje, hogy ugy a kiállítás érdekében közreműködő egyének, mint maguk a kiállítók tisztába jöjjenek azzal, hogy tulajdonképen mi a teendőjük.

A kiállítási országos bizottság a kiállítás szervezetének ismertetéséről s az általa kiadott szabályzatok közzétételéről megfelelőleg gondoskodott ugyan, mégis sajnosan tapasztalható, hogy ugy a kiállítás szervezete, mint határozmányai tekintetében a közönség még ez idő szerint sem bír kellő tájékozottsággal.

Ezen több oldalról élénken hangsúlyozott bajon kíván a legközelebből megjelenő „Kiállítási Utmutató“ segíteni az által, hogy a kiállítás érdekében szükséges tudnivalókat, az országos bizottság által kiadott hivatalos közlemények alapján, könnyen hozzá férhető módon, a kiállítás iránt érdeklődő közönséggel megismerteti.

Az egyes kerületi, szak- és helyi bizottságok eddig csak a maguk hatás körét ismerték, sőt a bizottságok egyes tagjai még ezzel sem voltak egészen tisztában: — e könyvből megismerik a kiállítás egész szervezetét, — a kiállítók pedig megtudják, hogy mi a teendőjük azon pillanattól kezdve, a melyben elhatározták magukat a kiállításra, egész addig, míg kiállított tárgyaikat visszakapják.

Épen azért, mert az érdekelt közönségnek teljesen megbízható tájékozást kívánunk nyújtani, e műben csak azoknak a közleményeknek feldolgozására szorítottunk, a melyek az országos bizottság által már tényleg szabályozva vannak.

*) E házigyűléstől munkát, mely minden leendő kiállítónak a nélkülözhetetlen utmutatókkal szolgál, melegen ajánljuk a t. érdeklődők szives figyelmébe.

S z e r k .

Kiváló súlyt fektetünk arra, hogy a mű elég korán megjelenjék, hogy a kiállítók a bejelentések körüli eljárással kellő időben megismerkedhessenek s e célból a könyv bíráló előnyt nyújt az által, hogy az egyes csoportokba beosztott kiállítási tárgyakra nézve gondosan szerkesztett betűsoros tárgymutató segélyével egész könnyűséggel s szabatosan feltalálható legyen az a csoport, melybe a kiállítandó tárgy bejelentendő.

A „Kiállítási Utmutató“ október hó közepén jelenik meg, díszes kiállításbau, zsebkönyv alakban 18—20 ivnyi tartalommal.

— Előfizetési ára 50 kr., bolti ára 60 kr. —

Az előfizetési pénzek vagy megrendelések legkésőbb október hó 12-éig a „Kiállítási Utmutató szerkesztőségéhez“ czimezve Budapestre küldendők. (Ferencz József-tér Nádkő-ház.)

Kelt Budapesten, 1883. évi október hó 3-án.

Balogh Vilmos,
miniszteri- és kiállítási titkár.
Toldy Ferencz,
az országos bizottság jegyzője.

EGYVELEG.

— September havi meteorologiai észleletek. A kolos-monostori állomás észleleteiből közöljük az september havi összevont adatokat, u. m. légnyomás (tengerszinre redukálva) középátlag 759.3, legmagasabb september hó 15-én 771.0, legkisebb september hó 30-án 753.1 milliméter, középhőmérséklet C° 13.1, legmagasabb september hó 5-kén 27.4, legkisebb september hó 25-én 3.4. A páryanomás átlaga 10.1 millimeter, a légnedvesség százalékának átlaga 80. A napontai 3-szori észlelésnél előfordult: szélcsend 1-szer, szél 90-szer, ugyanis északi szél 20-szor, északkeleti szél 3-szor, keleti szél 36-szor, délkeleti szél 1-szer, déli szél 5-ször, délnyugoti szél —-szer, nyugoti szél 24-szor és északnyugoti szél 1-szer. A csapadékos napok száma tett 17-et, hó volt —, jég —, égháboru 2 napon, összesen 78 millimeter csapadék volt e hónapban, legtöbb 9-én, azaz 22.5 millimeter. —

A budapesti központi időjelző állomás jóslatai közül — melyek az erdélyi gazd. egylet bel-monostorutczai irodájánál látható — september hóban egészen teljesült 84%, részben teljesült 13% és nem teljesült 3%.

Üzleti szemle.

Gabona-árak.

Minimum és maximum: Budapest oktr. 6. | Bécs oktr. 6.

Buza	9.80 — 10.40 frt	10.20 — 10.65 frt
Rozs	7.30 — 7.55 frt	8.25 — 8.40 frt
Árpa, takarmány	7.25 — 7.50 frt	— — — frt
Árpa, szeszfőzésre	7.60 — 7.80 frt	8.50 — 9.60 frt
Árpa, seres	9.00 — 10.30 frt	— — — frt
Zab	6.45 — 6.65 frt	7.00 — 7.40 frt
Törökbuza	6.40 — 6.45 frt	7.50 — 7.60 frt

Budapesti marhavásár október 4-én. Összes felhajtás 2289 db. nagy és 4103 db apró marha. Ebből eladatott 44 db. bika, 882 db. ökör, 800 db. vágó tehén, 182 db. fejős tehén, 218 db. bival, 137 db. borju, 2817 db. juh. Arak: bika darabonként 90—125 frt, ökör páronként 200—310 frt, vágó tehén páronként 180—230 frt, fejős tehén darabonként 80—150 frt, bival páronként 140—250 frt borju darabonként 15—25 frt, bárány páronként — — frt, juh páronként 10—15 1/2 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 54—60 frt, tehénhús 51—54 frt, borjuhús — — frt, bivalhús 48—52 frt.

Bécsi marhavásár október 1-én. Összes felhajtás 2856 drb és pedig 1912 drb. magyar, 682 drb. lengyel és 264 drb. német fajta, melyből 2730 drb. ökör, 73 drb. tehén, 38 drb. bika és 17 db. bival. Arak 100 kilonként: magyar hizó 61—68 frt, lengyel 57—60 frt, német 62—68 frt, tehén 50—60 frt, bika 50—58 frt, bival 47—56 frt. Lábán darabonként — — frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár október 5-én. (Az első magyar sertéshizlalo és kölcsönölegező részvenytársaság jelentése.) Az e heti üzlet kellemes hangulattal kezdődött ugyan, azonban hétzárattal, mert külföldről kedvezőtlen vasári jelentések érkeztek és a kivitel is csekélyebb volt, a hangulat, különösen nehéz fajtáknál lanyhult.

Heti átlagárak: magyar vál. áru 260—300 kilogramm nehéz 51—52 krral, 180—260 kilogramm nehéz 51—52 1/2 kr. Öreg 300 kgr. túli nehéz 49—50 kr, vidéki sertés 54—55 kr. Transziban: szerbiai 53—55 1/2 kr, romániai 52 1/2—55 kr, tüskés 53 krajczárral tiszta kilogrammonként. — Összes felhajtás: 3936 darab, összes elhajtás 10,228 drb.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetés.

Kívánatra árlapok és költségvetések bérmentve küldetnek.

Üzlet nagyboltítás és vízművészeti kellékek tárlata.

WALSER FERENCZ
első magyar gép-
és tűzoltószerek, gyár,
harang- és érczöntőde
ERDÉLYORSZÁGI FIÓKTELEPE
Kalozsvárt.
Bel-Monostorutcu 12. szám.

Szereplő-művelő Kőrös és vírvezetők készítésére.

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Egy hectoliter							100 kilo		1 köb- meter	1 kilo marha- hús
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	török- buza	széna	szal- ma	tűzifa		
k r a j e z á r o k b a n												
Balázsfalva	október	4	650	500	450	—	—	400	—	—	100	40
Bánfi-Hunyad	szeptember	25	720	600	500	—	200	550	—	—	160	44
Besztercze	szeptember	19	700	550	550	450	300	550	500	210	320	36
Brassó	október	5	715	590	425	345	240	480	310	180	234	44
Csik-Szereda	október	3	750	600	450	350	250	600	200	70	200	40
Deés	október	2	760	680	580	380	320	640	570	240	320	40
Déva	szeptember	22	1000	825	780	—	390	740	210	100	290	44
Dicső-Szent-Márton	szeptember	26	650	500	500	—	200	500	380	260	380	44
Erzsébetváros	október	6	700	500	450	—	300	550	300	140	250	44
Fogaras	szeptember	28	850	—	450	—	290	550	200	80	230	42
Gyula-Fehérvár	október	6	750	625	575	575	325	450	220	120	245	46
Gyergyó-Szent-Miklós	október	6	900	750	525	450	325	610	300	100	160	36
Hátszeg	október	1	630	610	440	270	260	540	120	80	260	48
Kézdi-Vásárhely	szeptember	27	750	600	450	340	280	540	400	100	300	40
Kolozsvár	október	4	700	—	440	—	230	465	320	180	300	48
Maros-Ludas	május	25	600	500	500	—	250	430	—	—	300	44
Maros-Vásárhely*	október	4	1005	785	850	810	785	790	700	260	450	44
Medgyes	október	4	610	510	410	—	250	500	145	90	230	42
Nagy-Enyed	október	4	615	515	425	—	300	515	480	180	280	44
Nagy-Szeben*	október	5	880	760	510	525	300	580	200	100	300	45
Nagy-Váradi	október	2	760	562	466	460	250	420	440	230	350	52
Segesvár	október	4	700	500	450	—	280	500	150	130	180	44
Sepsi-Szent-György	október	8	700	500	450	380	260	450	260	150	180	40
Szamosujvár	október	8	630	510	450	—	235	500	220	75	240	40
Szász-Régen	október	4	662	425	500	375	325	562	620	300	260	40
Szász-Sebes	október	4	725	600	450	—	275	350	160	90	240	44
Szászváros	szeptember	29	690	590	510	—	270	590	300	70	210	44
Székely-Udvarhely	október	2	800	600	415	—	250	550	250	40	280	40
Szilágy-Somlyó	október	5	584	488	470	—	228	552	300	150	300	40
Teke	október	1	600	500	450	350	225	450	250	40	120	40
Torda	október	6	625	450	450	360	240	450	100	15	250	44

A *-al jegyzett árak metermázsára vonatkoznak.

Az „Erdélyi Gazda“ hirdetési díjtáblája.

Árszabály tér szerint		szeri hirdetésnél bélyeggel együtt																			
		1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-26	1-30	1-36	1-40	1-52										
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr				
1 ¹⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	7	30	20	90	36	80	68	60	100	40	127	20	149	—	170	80	192	60	225	60
	25% elengedés	5	55	15	90	28	05	52	35	76	65	97	20	114	—	130	80	147	60	173	10
8 ¹⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	4	30	10	90	19	80	36	60	53	40	67	20	79	—	90	80	102	60	120	60
	25% elengedés	3	30	8	40	15	30	28	35	41	40	52	20	61	50	70	80	80	10	94	35
4 ¹⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	3	30	6	90	10	80	20	60	29	40	37	20	44	—	50	80	67	60	68	60
	25% elengedés	2	55	5	40	8	55	16	35	23	40	29	70	35	25	40	80	46	35	55	35
2 ¹⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	2	30	3	90	6	80	12	60	17	40	22	20	27	—	30	80	35	60	42	60
	25% elengedés	1	80	3	15	5	55	11	35	14	40	18	45	22	50	25	80	29	85	35	85
1 ¹⁶ / ₁₆ oldal	teljes ára	1	30	2	90	4	80	8	60	11	40	15	20	18	—	20	80	24	60	29	60
	25% elengedés	1	05	2	40	4	05	7	35	9	90	13	20	15	75	10	30	21	60	26	10

Mellékletek 100 darabonként 1 forint 50 krajával számíthatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetszés szerint akárhányszor változtathatják.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészt

engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.

Nyomatott Gámán János örökösénél, közép-utca Minerita-épület.